יום **ד'**, **כ"ח בחשון** תשס"ו (**30 בנובמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*היום, ב-**כ"ח בחשון**, בשנת תרצ"ד [1933], בתל אביב **הופיע שבועון עברי** שנקרא, "**דרור**". השבועון, שנכתב באותיות לטיניות, יצא בעריכתו של **איתמר בן אב"י**, בנו של מחייה השפה העברית, אליעזר בן יהודה.* [http://lib.cet.ac.il/Pages/item.asp?item=8551&kwd=6264]

ביום חורפי קר בחודש אדר תש"ז [1947], עשתה שיירה לא גדולה ועצובה את דרכה להר הזיתים. שם, סמוך לחלקת הקדושים נרצחי מאורעות תרפ"ט, על יד קבר הוריו נכרה קברו, ומאוחר יותר הפך המקום לאחוזת קבר משפחתית. הנפטר היה דמות מוכרת בציבור הירושלמי שנאלץ לעזוב את הארץ, בעיקר עקב קשיים כספיים רבים, וקיבל עליו להיות **שליח של קרן קימת לישראל** בארה"ב. שמו של האיש **איתמר בן ציון בן יהודה**, או בקיצור **איתמר בן אב"י**. כאמור, איתמר עזב את הארץ בשנת 1939 ונפטר כעבור 4 שנים, בשנת 1943, בגולה, אך עקב המלחמה הובא רק ב-1947 לקבורת עולמים בחלקת הקבר המשפחתית בהר הזיתים.

בין ראש השנה ליום הכיפורים תרמ"ב (1881) הגיע אליעזר בן יהודה (פרלמן) עם אשתו דבורה לנמל יפו. לאחר לילה באכסניה ביפו עלה הזוג בן יהודה על עגלה רתומה לסוסים בדרכו לירושלים. את פרנסתו הוא מצא כעורך משנה של עיתון "החבצלת", ומאוחר יותר כמורה לעברית בבית-ספר כי"ח ['אליאנס'], משרה שלא הצליח להתמיד בה עקב מצבו הבריאותי. במהלך השנים הבאות הוא הקים מספר עיתונים שהאחרון שבהם, "**ההשקפה**", הפך להיות **העיתון היומי הראשון בעברית בארץ**.

בן יהודה סבל רבות מרבני היישוב הישן בירושלים, שסברו ששימושה של לשון הקודש מוגבל ללימוד תורה ולא כשפת חולין. הם רדפו את בן יהודה ואף החרימוהו. ביום כ"ג בתמוז תרמ"ז (1887), התפרסם דבר החרם: למקום העצרה הגיעו כ-2000 איש והחלו בקריאת תהילים והגיעו עד מזמור כ"ט, ויקראהו ויחזרו ויקראהו 90 פעם. כל הקהל משתהה מחריש לדעת מי הוא זה ואיזה הוא אשר עליו יצא קצף החכמים והנה נרות שחורים, ארון הקודש פתוח, ספרי תורה לבושים שחורים וקול קורא: **"בן יהודה עורך הצבי מוחרם ומנודה..."** ('הצבי', תרמ"ז). חכמי ירושלים לא הסתפקו בחרם, ואף העלילו עליו לשלטונות [העות'מנים!) שבן יהודה קורא למרד נגדם. בן יהודה נכלא, ולבסוף, לאחר שתדלנות מרובה, שוחרר. ב- 1891 נפטרה אשתו דבורה ממחלת השחפת ויש אומרים משברון לב, והיא בת 36 בלבד. בייאושו הרב הוא כתב מכתב אל גיסתו ביילא, שתגיע לארץ להיות אם לילדיו הרכים. ביילא הסכימה, וכעבור חצי שנה נישאה לבן יהודה ושינתה את שמה ל**חמדה**. היא הפכה להיות אם חורגת אך אהובה על ילדי אחותה, ואף ילדה לבעלה עוד שלושה ילדים. בינתיים גדל הבן הבכור של אליעזר ודבורה. *אין ספק שהרקע המשפחתי, הניכור החברתי, וכפיית השימוש בשפה העברית - שפה שלא היתה שגורה באותם ימים כשמרבית הסובבים אותו בחיי היום-יום דיברו אידיש, לדינו, או ערבית* - הקשו על הילד הפעוט וגרמו לו אלם וקשיי תקשורת עם ילדים בני גילו, ולעתים היה עליו לשמוע גם כינויי גנאי ולעג בסביבת מגוריו. בבגרותו **שינה את שמו** מבן ציון לאיתמר ואת שם משפחתו לבן אב"י, ראשי תיבות של השם אליעזר בן יהודה.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל